

суспільне життя, через засоби масової інформації формувати громадську думку. Західні вчені часто рівнем розвитку соціологічної освіти вимірюють рівень розвитку демократії в країні.

Реформувати суспільство не можна без соціологічного забезпечення та обґрунтування рішень, що їх приймає державна влада, без попереднього вивчення їх соціальної зумовленості, без прогнозування можливих наслідків та моделювання їх оптимальних варіантів.

Кабашиний Артем Олександрович
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. соц. наук, доц. Борюшкіна О.В.

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ РУХ В УКРАЇНІ ЯК СТРАТЕГІЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІЇ

Людство як соціальний вид існує в різних суспільних формаціях. Саме ці формації ми називаємо суспільством в загалом. Не рідко у скрутні часи суспільство консолідується заради за ради дослідження колективних значущих цілей. Частіш за все ці зусилля пропорційні тому впливу, проти якого активізується. І майже завжди цей ефект (що особливо важливо він проводиться на добровільних засадах) проявляється у кризові часи загрози існування самого суспільства. Сам феномен може бути пояснено, як стратегія збереження суспільства та нації. Прикладом може бути безліч військових конфліктів, таких як ВВВ чи серія Ізраїльсько-Полістинських конфліктів. Це яскраве підтвердження того, що суспільство може та охоче консолідується у питання взаємної безоплатної допомоги, у часи крайньої потреби.

Основа цієї філософії альтруїстичного служіння соціуму обумовлена як біологічними факторами виживання виду, так і не біологічними факторами, такими як ідеологія. У свою чергу, всі ці філософські школи, які виростають безумовно з ідей Платона поділяються між собою на політичні вектори, лівих і правих. І як можна здогадатися, по-різному інтерпретують концепцію альтруїзму. Можливо предикатом у їхньому формуванні стали роботи Т. Гобса та Н. Маккіавелі, протиставляючи один одному свій підхід до оцінки громадянського суспільства та людського соціуму в цілому. Протиставити стратегії добровільному волонтерському руху можемо тоталітарну стратегію характерну для авторитарних політичних режимів. Однак загальним залишається принцип добровільного співробітництва, філософи лише по-різному його інтерпретують щодо держави. У цьому випадку йдеться про антагонізм громадянського суспільства та держави.

Сучасну Україну можна віднести до першої групи - альтруїстів. Як здавалось би, у капіталістичній країні, яка бере курс на інтеграцію з ЕС, котра проголошує індивідуалізм, найбільшою цінністю стало формування масового стихійного добровільного руху?

Річ у тім що саме індивідуалістичні цінності протиставляюся тоталітаризму, або гібридним режимам котрі виникли у ряді країн, серед котрих є і сама Росія. На її прикладі ми добре бачимо, що патерналістська політика привела до повного виключення громадянського суспільства із системи прийняття рішень. Тобто, люди не вважають що вони повинні, так або інакше втручатися в діла зовнішньої й внутрішньої політики. Це питання стосовно громадської активності дуже активно досліджується соціологами і політологами. Серед вчених і активних пропагандистів науки можна виділити О. Шульман російського політолога, кандидата політологічних наук, серед її робіт виділяється книга "Прикладна політологія" присвячена проблематиці гібридних режимів, зокрема Росії.

Що таке волонтерство? Це неоплачувана, добровільна діяльність, спрямована на благо всіх чи окремих груп індивідів. Як правило, волонтерська діяльність спрямована на допомогу тим особам та групам осіб, які не можуть потурбуватися про себе. Однак згодом це твердження втратило свою актуальність. На сьогодні, це все також добровільна, безкорислива допомога, але вона більше не спрямована на допомогу та підтримку жебраків, людей з інклюзією, ветеранів.

Сьогодні, безліч громадян України та солідарних нам країн, надають підтримку: моральну та матеріальну. Громадяни з усієї України, збирають гроші на оснащення армії, розчищають завали та відвозять гуманітарну допомогу для віддалених сіл та деревень. Такий справедливий розподіл ролей та їх сумлінне виконання лягли в основу багатьох соціальних теорій, в тому числі філософії самого волонтерського руху, його принципи та механізми. Сутність волонтерського руху загалом – прагнення до ідеального і справедливого суспільства в принципі. Тобто волонтерство, це зрушення у бік встановлення справедливості та побудови ідеального суспільства.

Насамперед, як ми вже знаємо, ніякої іншої стратегії не можливо було сформуванню в нашій державі через активну участь різних людей у свідомій громадській діяльності. З іншого боку, ми бачимо приклад допомагати військовим, але ця сама допомога (куплені речі, гроші (навіть не зброя, о котрій у реаліях Росії не може йти і мови)) опиняється у третіх руках та перепродається. Люди очікують, що влада має забезпечити їх військових всім необхідним та на належному рівні, притому що високий рівень корупції та розкрадання на державному рівні не засуджується ні військовими, ні іншими членами російського суспільства.

Тому виведемо просту формулу: демократичне суспільство, залучення громадського руху у прийнятті рішень, суспільна ціль. Все це необхідні елементи для формування, альтруїстичної стратегії виживання суспільства та української нації зокрема.

Лозова Аліса Юріївна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. соц. наук, доц. Борюшкіна О.В.

ВПЛИВ ВІЙНИ З РОСІЄЮ НА СОЦІАЛЬНИЙ ІНСТИТУТ СІМ'Ї

Сім'я є одним із найважливіших соціальних інститутів, що переважно створює культуру і впливає на неї. Всюди, де б ви не опинилися, сьогодні, так само як і вчора, справедливе твердження: сім'я – першооснова будь-якого суспільства. Сім'я – це не тільки результат найелементарніших природних емоцій людини (любові, ненависті, сексуальності, прагнення, самотності, емоцій, пов'язаних із покаранням, жертвністю, релігійними поглядами і т. ін.). Це також основна «територія», на якій відбувається відтворення поколінь, виховання і, врешті-решт, інституціоналізація людини.

Більшість українців ставлять сім'ю на перше місце у своїх пріоритетах. При цьому родинні цінності вважають найважливішими для себе майже 90 відсотків жінок і лише близько 60 відсотків чоловіків, говорять дані соціологічних досліджень.

Війна стала тяжким випробуванням для українських родин. Але й родина для багатьох стала головною опорою в тяжкі часи, українці стали більше цінувати своїх партнерів по шлюбу. Багато шлюбів укладається зараз в Україні, навіть в зонах бойових дій. Кабінет Міністрів України спростив укладення шлюбів під час воєнного стану.

В Україні за останні 8 місяців зареєстрували майже втричі більше шлюбів, ніж розлучень. У період з березня по жовтень 2022 року одружилися понад 169 тисяч пар, а розлучилися – понад 56 тисяч.

"Майже втричі більше шлюбів, ніж розлучень внесено до Державного реєстру актів цивільного стану громадян протягом березня-жовтня цього року. Позитивна тенденція простежується і порівнюючи дані 2022 та 2021 років", – йдеться у повідомленні Міністерства юстиції.

Зокрема, протягом березня-жовтня шлюб уклали 169 775 пар молодят, що на 6 131 більше, ніж за аналогічний період 2021 року.

За даними Міністерства, кількість розлучень за вісім місяців склала 56 974. Це майже на 22 тисячі менше, ніж за аналогічний період минулого року.